

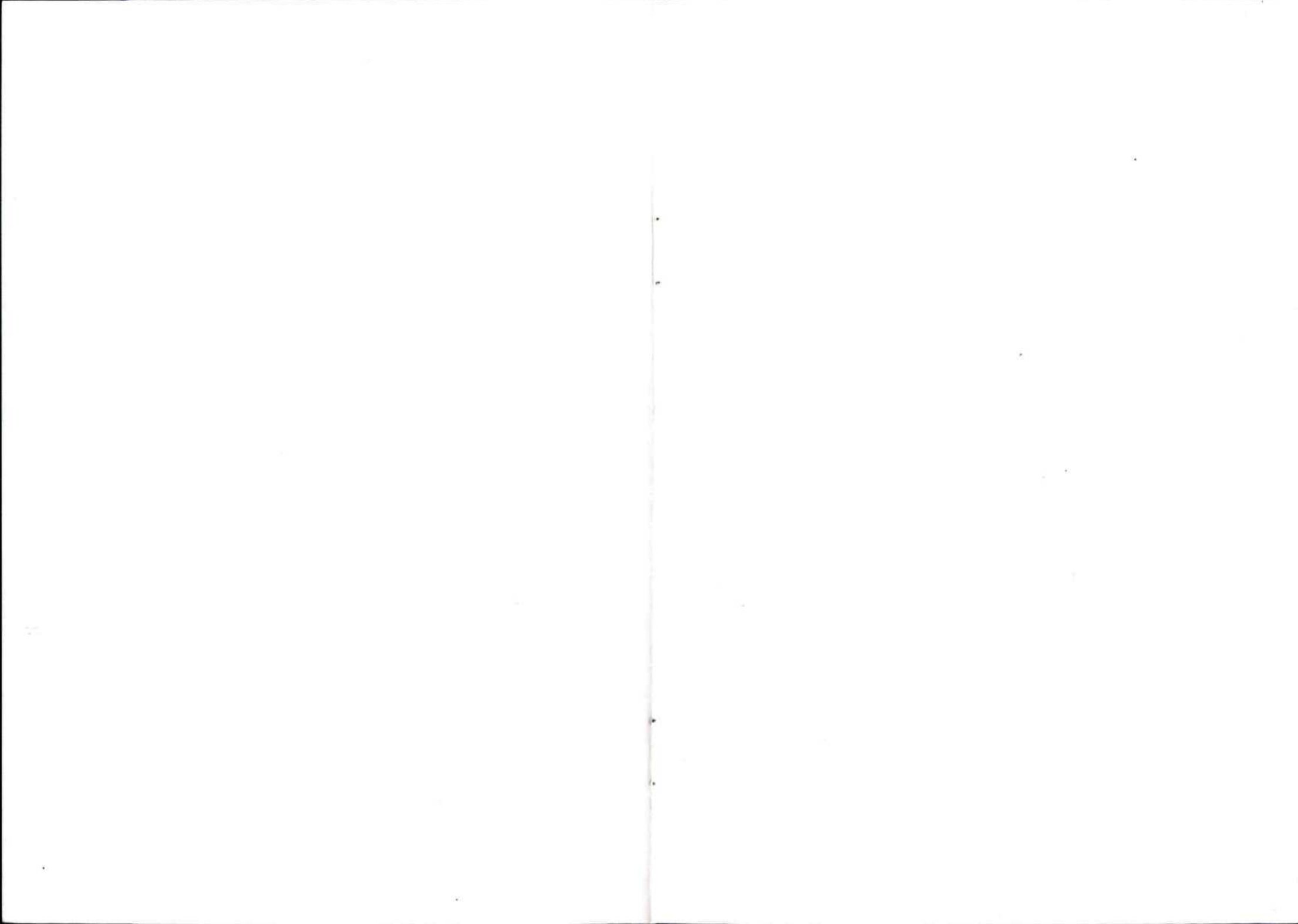
nlc
NÁRODNÉ LITERÁRNE
CENTRUM
BRATISLAVA

ISBN 80-88878-45-4

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA
SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

Poklona slovenskej knihe

Aj k tomu, aby si človek knihu vážil ako najkrajší dar, ho musí niekto priviesť. Priam ideálne je, ak sú to rodičia, súrodenci, alebo dakto, koho milujeme bezhraničnou láskou. Ona sa najprírodzenejšie prejaví v plnej spontánnosti.

Už si nepamätám, ako som tie Dobšinského Prostonárodné slovenské rozprávky dostal, či to bolo k narodeninám alebo k Vianociam na Štedrý večer. Ale bolo tak, a bola to skutočnosť, že ležali na stole u dedka, kde som istý čas žil. Musel ležať celý čas v posteli, lebo nemohol dobre chodiť, tak som ho vždy na jar vyfahoval na slniečko a on mi za to čítal rozprávky. Keď som už chodil do školy, vrátil som sa k Dobšinského knižke sám. Zázitok, objavovanie, dobrodružstvo poznávania ma lákalo znova. Tentoraz som však chcel ten zážitok zažívať nesprostredkované, celkom sám. To, čo ma vtedy fascinovalo azda viac než samotný očarujúci obsah Dobšinského rozprávok, bola samotná kniha. Otváral som ju ako nové božstvo. A kdesi uprostred na strane 93 som našiel rozprávku Svetovládny rytier. Ponad hrady a dedinky sa vznášal nádherný biely kôň, na ktorom niesol princ pred sebou na sedle princeznú, ktorú práve vyslobodil. Tá kresba bola od majstra Ľudovíta Fullu, čo som vtedy celkom iste nevedel, ale očarila ma tak, že som ju potom na tej istej strane azda stokrát obkresľoval, tak ma vzrušovala, tak sa mi páčila.

Tento zážitok z detstva sa mi vynoril z pamäti práve teraz, keď sa chcem zamyslieť, čo pre národ, čo pre spoločnosť ľudí rovnakej historickej skúsenosti znamená kniha, najmä krásna kniha. Azda až pri takomto zastavení človek pochopí, aké má Slovensko úžasné zázemie v ľuďoch, v tvorcoch, ktorí prácu s knihou považujú doslova za svoje životné poslanie. Každý, kto sa na jej vzniku podieľa, jej pridáva práve kus svojej spontánnosti, a robí tak s presvedčením, že kniha nie je iba dar, ale najmä posolstvo. Robia tak kolektívy, tímy v redakciách vydavateľstiev a nakladateľstiev. Veď je rovnako dôležité, aby v knihe zaznela úžasná vnútorná sila slovenského jazyka, a je rovnako dôležité, aby text dostal do rúk človek, ktorého osloví, ktorý chce povýšiť jeho ducha. To dokážu iba vynikajúci grafickí výtvarníci, ľudia plní invencie, ktorým nápady striekajú z hláv ako gejzíry.

Azda až nedávno, hoci sám spisovateľ, som v plnej miere pochopil, akí páni svojho remesla sú slovenskí polygrafi. Koľko zručnosti a fortieľu musia mať, ako si stále a znova musia dobíjať batériu poznania vo všetkom novom, čo sa vo svete zjaví. A v tomto ohľade Slovensko v polygrafii patrí k európskej i svetovej špičke. Tu nejde iba o to, aký vybrať papier, ako zosúladiť všetky komponenty: tu ide predovšetkým o to, že slovenskí polygrafi sú ľudia, ktorí dávajú svojej práci noblesu a vysoký kredit. Milujú knihu rovnako ako my, ktorí ich píšeme, ako redaktori či grafickí stvárňovatelia.

Kniha je viac než dar. Kniha je posolstvo, ktoré odovzdávame. A ak je tá kniha okrem posolstva ešte aj krásnym artefaktom, potom vlastne odovzdávame blízkemu človeku zároveň estetický zážitok.

Som potešený, že súťaž Najkrajsie knihy Slovenska mohlo v roku 1998 po prvý raz organizovať Národné literárne centrum. Verím, že aj tento katalóg presvedčí svet o tom, akú knihu u nás na Slovensku vzdávame úctu.

DRAHOSLAV MACHALA
generálny riaditeľ
Národné literárne centrum

A tribute to the Slovak book

In order to appreciate a book as the most beautiful gift, the man has to be taught about it by someone. It is just ideal if it is one of parents, sisters and brothers or somebody whom we love without any limits. It appears most naturally in its full spontaneity.

I really do not remember what for occasion it was when I received The National Slovak Fairy Tales by Dobšinský, whether it was a birthday gift or Christmas Eve present. But it happened so, and it became a fact that the book had been lying on the table at my granddad I lived with for a certain time. He had to stay in bed all the time as he could not walk well and so I always took him out to the sun in spring time and he paid it back by reading fairy tales to me. When I attended school, I returned to Dobšinský book myself. The experience, discovering, adventure to recognise attracted me again and again. This time, however, I wished to have this experience directly and completely alone. What was fascinating for me at that time, perhaps more than the charming content of Dobšinský's fairy tales, was the book itself. I opened it as if looking at a sort of the new god. And somewhere amidst the page 93, I found the fairy tale „The Knight Who Governed the World“. Over castles and villages, a beautiful white horse raised on which a prince was sitting, having a princess he just set free in the seat in front of him. This illustration was painted by master Ľudovít Fulla what I surely did not know it at that time but it charmed me so strongly than later on, I tried to re-draw the same page perhaps hundred times. It was so exiting for me, I liked it so much.

This childhood experience emerged from my memories just now when I want to think over the fact what does a book, and especially a beautiful book mean for the nation, what does it mean for the society of people having equal historical experience. Perhaps only in this moment, we may understand how terrific background Slovakia has in its people, artists who literally consider the work with books for their life mission. Everybody who contributes to their arise, adds a piece of his/her spontaneity and makes it as he is convinced that the book is not only a gift but a particular message. This is what collectives, teams in editorial offices, publishing and printing houses do. It is equally important to have this immense internal power of the Slovak language heard in the book, and equally important that the text was accepted by a man whom it speaks to, whose spirit wants to raise. This is what only excellent graphic illustrators are able to accomplish, the people full of invention, whom the ideas jump out from heads as geysers.

Perhaps only recently, though being a writer, I was able to understand completely what kind of craftsmen the Slovak polygraphers are. How many skills and knowledge they have to show, how they recharge the battery of knowledge again and again about everything what is new, what appears in the world. In this view Slovakia belongs to the European and world top in the printing art. It does not mean only to choose a kind of paper, to comply with all components: it is first of all the fact that the Slovak polygraphers are people giving a sort of refinement and high credit to their status. They love books equally as we who write them similarly as editors or illustrators.

The book is more than a gift. The book is a message we hand over. And if a book is also a beautiful artefact beside being a message that we hand over then it is also the aesthetic experience we hand over to a close person at the same time.

I am pleased that in 1998 the competition The Most Beautiful Books of Slovakia could be organised by the National Literary Centre for the first time. I believe that this catalogue will convince the world about how high is the tribute given to books in our country in Slovakia.

DRAHOSLAV MACHALA

Verneigung vor dem slowakischen Buch

Auch dahin, daß der Mensch das Buch als das schönste Geschenk zu schätzen weiß, muß er geführt werden. Es ist geradezu ideal, wenn das die Eltern, Geschwister sind oder Jemand, der unsere uneingeschränkte Liebe genießt. Sie äußert sich am natürlichsten in der vollen Spontaneität.

Ich erinnere mich schon nicht mehr, wie und wann ich die Volksmärchen von Dobšinský bekam, ob das zum Geburtstag oder zu Weihnachten am Heiligabend war. Aber es war so, und das ist die Wahrheit, daß sie beim Großvater auf dem Tisch lagen, bei dem ich eine bestimmte Zeit lebte. Er mußte die ganze Zeit im Bett liegen, denn er konnte nicht gut gehen. Jedoch im Frühjahr zog ich ihn stets hinaus an die Sonne und er las mir dafür Märchen vor. Als ich dann in die Schule ging, kehrte ich selbst zu Dobšinskýs Buch zurück. Erneut lockte mich das Erlebnis, die Entdeckung, das Abenteuer des Kennenlernens. Diesmal wollte ich aber dieses Erlebnis unmittelbar, ganz allein erleben. Was mich damals aber mehr als der bezaubernde Inhalt seiner Märchen faszinierte, das war das Buch selbst. Ich öffnete es wie eine neue Gottheit. Und irgendwo mittendrin auf Seite 93 fand ich das Märchen Der weltbeherrschende Ritter. Über den Burgen und Dürfen schwebte ein herrlicher Schimmel, auf dem der Prinz vor sich auf dem Sattel die Prinzessin trug, die er gerade befreit hatte. Diese Zeichnung war von Meister Ľudovít Fulla, was ich damals ganz gewiß noch nicht wußte, aber sie bezauberte mich so, daß ich sie dann auf derselben Seite wohl hundertmal abzeichnete, so begeisterte sie mich, so gefiel sie mir.

Dieses Kindheitslebnis taucht aus meinem Gedächtnis auf gerade jetzt, wenn ich darüber nachdenken will, was für die Nation, für die Gemeinschaft der Menschen der gleichen historischen Erfahrung das Buch, vor allem das schöne Buch bedeutet. Vielleicht begriff man erst bei einer solchen Besinnung, welch großartiges Hinterland die Slowakei in den Menschen, in den Schöpfern besitzt, die die Arbeit mit dem Buch buchstäblich als ihre Lebensaufgabe ansehen. Jeder, der an seiner Entstehung teilhat, fügt ein Stück seiner Spontaneität hinzu und tut das mit der Überzeugung, daß das Buch nicht nur ein Geschenk, sondern vor allem eine Botschaft ist. Das tun die Kollektive, Teams in den Redaktionen und Verlagen. Denn es ist genauso wichtig, daß in einem Buch die erstaunliche innere Kraft der slowakischen Sprache ankommt, wie es wichtig ist, daß der Text in die Hände des Menschen gelangt, den es anspricht, der seinen Geist heben will. Das vermögen nur ausgezeichnete Grafikkünstler, Menschen voller Invention, die nur so vor Ideen sprühen.

Erst kürzlich, obwohl selbst Schriftsteller, begriff ich erst im vollen Umfang, welche Herren ihres Handwerks die slowakischen Polygraphen sind. Wieviel Geschicklichkeit und Fertigkeit sie haben müssen, wie sie ständig und immer wieder die Batterie der Erkenntnis aufladen müssen bei all dem Neuen, das die Welt hervorbringt. Und in dieser Hinsicht gehört die Polygraphie in der Slowakei zur europäischen und Weltspitze. Es geht hier nicht nur darum, welches Papier zu wählen ist, wie alle Komponenten abgestimmt sein müssen; hier geht es vor allem darum, daß die slowakischen Polygraphen Menschen sind, die ihrem Stand Noblesse und hohen Kredit verleihen. Sie lieben das Buch ebenso wie wir, die wir es schreiben, wie die Redakteure oder die Grafiker.

Das Buch ist mehr als nur ein Geschenk. Das Buch ist eine Botschaft, die wir weiterreichen. Und wenn das Buch neben der Botschaft noch dazu ein schönes Kunstwerk ist, dann vermitteln wir eigentlich unseren Mitmenschen gleichzeitig ein ästhetisches Erlebnis.

Es freut mich, daß der Wettbewerb „Die schönsten Bücher der Slowakei 1998“ erstmals vom Nationalen Literaturzentrum organisiert werden konnte. Ich hoffe, daß auch dieser Katalog die Welt davon überzeugt, welche Achtung wir bei uns in der Slowakei dem Buch entgegen bringen.

DRAHOSLAV MACHALA

Ceny / Awards / Preises

Cena Ministerstva kultúry SR
 vydavateľstvu za celkovú výtvarnú a obsahovú kvalitu knihy
 vydavateľstvo TRANOSCIUS za edíciu KLUB ČITATEĽOV TRANOSCIA

Cena Ministerstva kultúry SR
 za vynikajúce ilustrácie
 MAGDALÉNA ROBINSONOVÁ za fotografie v knihe
 Arnošt Lustig: IZRAEL - ZAMUROVANÁ KNIHA...

Cena Ministerstva kultúry SR
 za vynikajúcu grafickú úpravu
 DEZIDER TÓTH za knihu Juraj Mojžiš: RUDOLF FILA

Cena Národného literárneho centra
 za bibliofilské vydanie
 KAROL BARON za knihu BEŠTIÁR

Cena Univerzitnej knižnice v Bratislave - Národného knižničného centra
 vydavateľstvu za vynikajúci grafický dizajn vedeckého alebo odborného diela
 vydavateľstvo MEDIA TRADE - Slovenské pedagogické nakladateľstvo
 za knihu SLOVNÍK CUDZÍCH SLOV

Cena Zväzu polygrafie na Slovensku
 za mimoriadne polygrafické spracovanie
 tlačiareň NEOGRAFIA za knihu Juraj Mojžiš: RUDOLF FILA
 tlačiareň SLOVENSKÁ GRAFIA za knihu MILAN LALUHA

Cena BIBLIANY
 za najkrajšiu detskú knihu
 VYDAVATEĽSTVO MATICE SLOVENSKEJ za knihu Jozef Pavlovič: LOV SLOV

Cena Matice slovenskej
 za študentskú prácu
 DAŠA DICOVÁ
 za knihu GENEZIS - PRVÁ KNIHA MOJŽIŠOVA

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

Členovia poroty súťaže Najkrajšie knihy Slovenska '97

Predseda poroty:

Martin KELLENBERGER, akademický maliar

Členovia:

PhDr. Dalimír HAJKO, DrSc., Národné literárne centrum

PhDr. Ľubica ĎURIŠINOVÁ, Ministerstvo kultúry SR

PhDr. Jozef GERBÓC, Univerzitná knižnica v Bratislave - Národné knižničné centrum

Mgr. Barbara BRATHOVÁ, BIBIANA

Mgr. Magdaléna MINTÁLOVÁ, Matica slovenská

Ing. Peter BLUBLA, Zväz polygrafie na Slovensku

JUDr. Dušan ROLL, výtvarný teoretik

Ján ŠVEC, akademický maliar

Doc. Ľubomír LONGAUER, Vysoká škola výtvarných umení

Róbert BROŽ, grafický upravovateľ

Milan VESELÝ, grafický upravovateľ

Ing. Milan LEDERLEITNER, polygraf

Eudmila JURČÍKOVÁ, polygrafka

PhDr. Silvia ILEČKOVÁ, výtvarná teoretička

Mgr. Eudmila DROPOVÁ, výtvarná teoretička

Ing. arch. Ján KRÍŽIK, fotograf

Dr. Alexius AUST, Združenie vydavateľov a kníhkupecov Slovenska

Tajomníčka poroty:

Anna ŽÁKOVÁ

Súťaž Najkrajšie knihy Slovenska '97 mala veľmi vysokú úroveň, stretlo sa tu množstvo kníh všetkých žánrov, ale len dvadsať z nich sa mohlo dostať do záverečného finále, kde sa určovali ceny. Knihy boli bodované početnou porotou, zloženou z grafikov, ilustrátorov, knižných pracovníkov, zástupcov tlačiarň a polygrafie, proste ľudí, ktorí sa knihou profesionálne zaoberajú, ale stále ju amatérsky milujú ako dokonalý symbol ľudskej múdrosti, etiky, estetiky a aj ekonomiky, ktorá je nesmierne dôležitá pri napredovaní úrovne knihy a taktiež, aby sa kniha dostala všade kde treba, dokonca alebo hlavne tam, kde na ňu nie sú finančné prostriedky, ale hlad po vzdelaní a poznávaní.

Teda súťaž stále podporuje zdravú konkurenciu a zvyšuje úroveň kníh zo všetkých oblastí. Všetky finálové knihy súťažou tvoria kolekciu „Najkrajšie knihy Slovenska '97“ a sú vystavované na viacerých miestach.

Tradične kvalitné bývajú monografie o umelcoch, ale tento rok boli vari ešte lepšie. Snúbili sa v nich všetky výkony od kvality autora-výtvarníka, cez autora textu, grafiky, polygrafie atď. Knihy Rudolf Fila od J. Mojžiša, Milan Laluha, Jozef Jankovič, boli skvelou ukázkou monografií.

Veľkým prekvapením bola kniha známej fotografky Magdalény Robinsonovej so sprievodným textom Arnošta Lustiga IZRAEL – Zamurovaná kniha, elegantná kniha s čiernobielymi fotografiami plnými človečiny, nostalgie... Krásna literatúra mala niekoľko pekných titulov, ale aj celých edícií, ktoré, ako napr. Klub čitateľov Tranoscia, sú kvalitné už pár rokov. Zaujali knižky z vydavateľstva Slovenský spisovateľ, Matice slovenskej, Modrý Peter a ďalšie. Knihy pre deti a mládež nesklamali, no mohlo ich byť viac a nápaditejšie, hravejšie. Štyri sa dostali do finále, čo je veľkou potešujúce. Odbornú a vedeckú literatúru reprezentovali naozaj krásne urobené knihy s majestátnymi väzbami a celkovo pekným grafickým vzhľadom. Napríklad Slovník cudzích slov z vydavateľstva Media Trade – SPN alebo kniha B. Slančíkovej-Timravy Trpké o-voce z novohradskej planiny z vydavateľstva Osveta Martin atď.

Trochu zaostali monografie o mestách, krajoch, riekach a prírode. Vefa pekných fotografií sa našlo v knihách o Bratislave, Spiši, Dunaji, Prešove..., ale grafické úpravy, lámanie fotografií v chrbte, nevyvážené dvojstrany a často aj slabé väzby vyradili tieto knihy z kolekcie najkrajších a nedosiahli to, čo by mohli pri väčšej starostlivosti o krásny, vyvážený knižný celok.

Učebnice ostali na štandardnej úrovni, zaznamenali sme však určité pohyby a snahu o zlepšenie ich vzhľadu. Bibliofilie boli dve, obe veľmi dobré. Študentské práce boli nadpriemerné, ale dúfame v zlepšenie kvality, ani nie tak v prevedení ako v nápadoch, víziách a a projektoch.

Vefa šťastia do budúceho ročníka súťaže Najkrajšie knihy Slovenska 1998.

MARTIN KELLENBERGER

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

The competition "The Most Beautiful Books of Slovakia '97" had a very high level. A plenty of books with various genres met here but only twenty of them participated in the final competition after which prizes were awarded. The books were evaluated by a numerous jury, composed of illustrators, graphic illustrators, book people, representatives of printing houses and printing industry, simply people who deal with books professionally but they still love them in the amateur way as a perfect symbol of human wisdom, ethics, aesthetics and also economy, immensely important to increase the level of a book and also to get the book everywhere it is necessary, even and especially if there are not financial sources for it but hunger for the education and knowledge.

Thus, the competition still supports a healthy competition and increases the book level in all areas. All final books of the competition represent the collection "The Most Beautiful Books of Slovakia" '97, shown up on several places.

Traditionally, a high quality monographs about artists appear here but this year, these books were perhaps the best ones. Their layout and performance reached the top level - starting from the quality of authors - illustrators, then authors of text, graphics, printing layout etc. The books Rudolf Fila by J. Mojžiš, Milan Laluha, Jozef Jankovič are excellent examples of monographs.

A big surprise was a book by a well known photographer Magdaléna Robinsonová accompanied by text by Arnošt Lustig IZRAEL - Zamurovaná kniha (Israel - a Book immured...) an elegant book with black and white photographs full of humanity, nostalgia... The beautiful literature presented several nice titles here but also some edition series such as for instance Klub čitateľov Transoscia (The Club of Transoscium Readers) are of a high quality for already several years. The books from Slovenský spisovateľ, Matica slovenská, Modry Peter and other attracted the attention as well. Four of them got to the final what is quite satisfying. The professional and scientific literature was really represented by well done books, with a majestic hardback and generally nice graphic layout. For instance Slovník cudzích slov (Foreign words dictionary) by publishing house Media Trade - SPN or B. Slančíková - Timrava Trpké ovocie z novohradského platinu (Bitter fruits from the Novohrad plateau) by publishing house Osвета Martin etc.

The monographs about cities, regions, rivers and nature limped a little bit behind. Many beautiful photographs were found in books about Bratislava, Spiš, the Danube, Prešov... but the graphic layout, breaking photographs in the back, unbalanced double pages and a frequently poor hardback excluded these books from the collection of the most beautiful ones and did not reach what they could, if more care was devoted to get a nice, balanced book unit.

The textbooks remained on the standard level, a certain movement and effort was registered to improve their appearance. There were two bibliophiles, both of them very good. Student's works were over standard, let us hope in the quality improvement not that much in the layout but more in ideas, visions and projects.

Good luck to the Most Beautiful Books of Slovakia 1998 in the next year.

MARTIN KELLENBERGER

Der Wettbewerb „Die schönsten Bücher der Slowakei '97“ hatte ein sehr hohes Niveau. Eine Fülle von Büchern aller Genres kamen zusammen, aber nur zwanzig davon konnten in das Abschlussfinale gelangen, wo die Preise bestimmt wurden. Die Bücher wurden von einer zahlreichen Jury, bestehend aus Graphikern, Illustratoren, Buchschaffenden, Vertretern von Druckereien und Polygraphie, kurzum, Menschen, die sich professionell mit dem Buch beschäftigen, es dennoch stets auch wie Amateure lieben als das vollkommene Symbol der menschlichen Klugheit, Ethik, Ästhetik und auch der Ökonomie, die äußerst wichtig ist für das Niveau eines Buches ist, aber auch, damit das Buch überall dahin gelangt, wohin es gelangen soll, und sogar oder vor allem dahin, wo keine finanziellen Mittel da sind, sondern Hunger nach Bildung und Wissen herrschen.

Der Wettbewerb unterstützt somit ständig die gesunde Konkurrenz und hebt das Niveau der Bücher aus allen Bereichen. Alle Finalbücher des Wettbewerbs bilden die Kollektion der „Schönsten Bücher der Slowakei '97“ und sind an mehreren Orten ausgestellt.

Traditionell von guter Qualität sind die Künstlermonographien, doch in diesem Jahr waren sie wohl noch besser. Hier verbanden sich alle Leistungen von der Qualität des Autors und Gestalters, über den Autor des Textes, der Graphik, der Polygraphie usw. Die Bücher Rudolf Fila von J. Mojžiš, Milan Laluha, Jozef Jankovič waren hervorragende Beispiele für die Monographien.

Eine große Überraschung war das Buch der bekannten Fotografin Magdaléna Robinsonová mit dem Begleittext von Arnošt Lustig IZRAEL - ein vermauertes Buch, ein elegantes Buch mit Schwarzweißfotos voller Menschlichkeit, Nostalgie... Die Schöne Literatur hatte mehrere hübsche Titel, aber auch ganze Editionen, die wie etwa der Leserkreis Transoscium, schon ein paar Jahre von guter Qualität sind. Die Bücher des Verlags Slovenský spisovateľ, des Kulturvereins Matica slovenská, Modry Peter und andere fesselten die Aufmerksamkeit. Die Bücher für Kinder und Jugendliche enttäuschten zwar nicht, doch hätten sie durchaus etwas zahlreicher und einfallsreicher, spielerischer sein können. Vier gelangten in das Finale, was eigentlich recht erfreulich ist. Die Fach- und wissenschaftliche Literatur war durch wirklich schöne Bücher mit majestätischen Einbänden und allgemein schöner graphischer Gestaltung vertreten. So etwa das Fremdwörterbuch aus dem Verlag Media Trade - SPN oder B. Slančíková-Timrava „Bitteres Früchte von der Novohradler Ebene“ aus dem Verlag Osвета Martin usw.

Etwas zurück blieben die Monographien über Städte, Regionen, Flüsse und Natur. Sehr hübsche Fotografien fanden sich in den Büchern über Bratislava, das Gebiet Spiš (die Zips), Donau, Prešov..., aber die graphische Gestaltung, das Umbrechen der Fotos im Rücken, unausgewogene Doppelseiten, und häufig schwache Einbände, sondern diese Bücher aus der Kollektion der schönsten heraus und sie erreichten daher nicht, was sie bei größerer Sorgfalt um ein schönes, ausgewogenes Buch hätten erreichen können.

Die Lehrbücher waren auf dem Standardniveau, wir verzeichneten eine gewisse Bewegung und das Bemühen um die Verbesserung des Äußeren der Lehrbücher. Bibliophile Ausgaben waren es zwei an der Zahl, beide waren sehr gut. Die studentischen Arbeiten waren überdurchschnittlich, aber wir hoffen auf die Verbesserung der Qualität, nicht so sehr in der Ausführung als in den Einfällen, Visionen und Projekten.

Viel Glück für den kommenden Jahrgang schönsten Bücher der Slowakei 1998.

MARTIN KELLENBERGER

6

KOLEKCIA

1997

THE COLLECTION
MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA
KOLLEKTION DIE
SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

VEDECKÁ A ODBORNÁ LITERATÚRA

01. M. Čič a kol.: Komentár k Ústave Slovenskej republiky
02. J. Ch. Korec: Človek na cestách Zeme...
03. Slovník cudzích slov
04. B. Slančíková-Timrava: Trpké ovocie z novohradskej planiny

KRÁSNA LITERATÚRA

05. Klub čitateľov Tranoscia
06. R. Marsina: Legendy stredovekého Slovenska
07. Poézia na pomedzí
08. J. Prévert: Nové lásky
09. I. Štrpka: Majster Mu a ženské hlasy

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

10. P. Glocko: Zlatovlasý rytier alebo Kráfovič Neviemnič, neznámy víťaz v boji
11. J. Pavlovič: Lov slov
12. V. Šikula: Medardove rozprávky
13. Zlaté jabĺčka

UČEBNICE PRE ŠKOLY VŠETKÝCH STUPŇOV

14. Kol.: Prírodopis pre 5. ročník základných škôl

KNIHY O VÝTVARNOM UMENÍ A OBRAZOVÉ PUBLIKÁCIE

15. J. Jankovič: Tvorba z rokov 1958-97
16. Milan Laluha
17. J. Mojžiš: Rudolf Fila
18. M. Robinsonová - A. Lustig: Izrael - zamurovaná kniha...

PRÍLEŽITOSTNÉ TLAČE, MALONÁKLADOVÉ A AUTORSKÉ KNIHY

19. J. Kaššovicová: Z knihy Rút

BIBLIOFILSKÉ TLAČE

20. K. Baron: Beštiár
21. Tasos Falkos: Schediásmata me fos

ŠTUDIJNÉ PRÁCE POSLUCHÁČOV VÝTVARNÝCH A POLYGRAFICKÝCH ŠKÔL

22. Genézis - prvá kniha Mojžišova
23. Neskutočný zverinec

Vedecká a odborná literatúra

01

Milan Čič a kol.: Komentár k Ústave Slovenskej republiky

Obálka Igor Štrbik
Grafická úprava Igor Štrbik a Igor Sokolík
Vydavateľ Matica slovenská
Tlač SLOVSPOL

ISBN 80-7090-444-5

Vedecká a odborná literatúra

Ján Chryzostom Korec: Človek na cestách Zeme...

Ilustrácie Stano Dusík
Grafická úprava Igor Štrbík
Vydavateľ Matica slovenská
Tlač Knih tlačiareň Svornosť

ISBN 80-7090-422-4

02

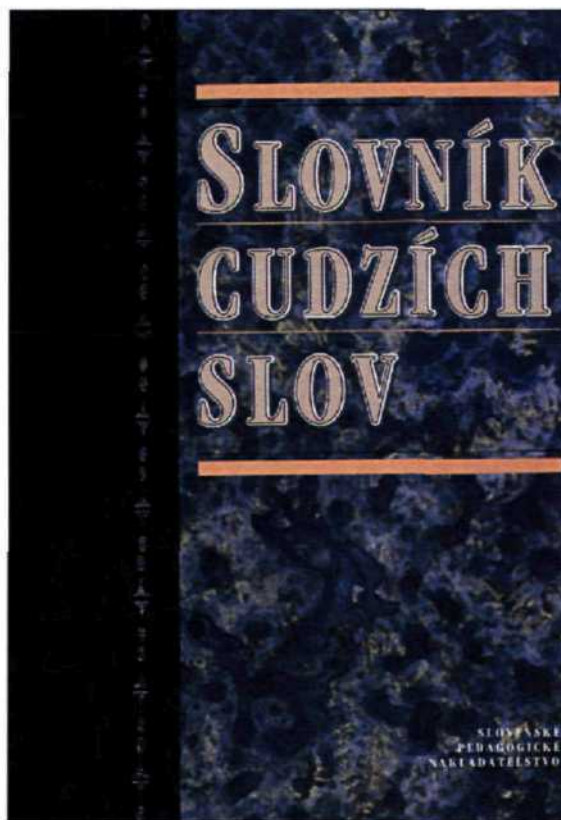
Vedecká a odborná literatúra

03

Kolektív: Slovník cudzích slov

Obálka Lubomír Krátky
Vydavateľ MEDIA TRADE, s.r.o. -
Slovenské pedagogické nakladateľstvo
Tlač Tlačiarne BB

ISBN 80-08-02054-7

Cena Univerzitnej
knížnice v Bratislave
- Národného
knížničného centra
vydavateľstvu
za vynikajúci dizajn
vedeckého alebo
odborného diela

Vedecká a odborná literatúra

Božena Slančíková-Timrava: Trpké ovocie z novohradskej planiny

Zostavil Pavol Petrus
Obálka a grafická úprava Peter Ďurik
Vydavateľ Osveta
Tlač Tlačiareň BB

ISBN 80-88824-64-8

04

Autorsky
spracoval
Pavol Petrus

Život
a dielo
v dokumentoch

Božena Slančíková
TIMRAVA

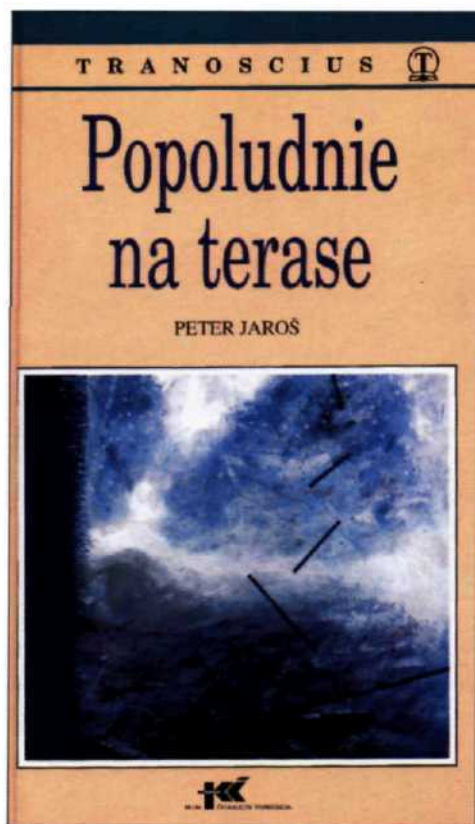
Trpké ovocie z novohradskej planiny

05

Krásna literatúra

Klub čitateľov Tranoscia

Grafická úprava Róbert Brož
Vydavateľ Tranoscius
Tlač Tlačiarne BB

Cena Ministerstva
kultúry SR vydavateľstvu
za celkovú výtvarnú
a obsahovú kvalitu knihy

13

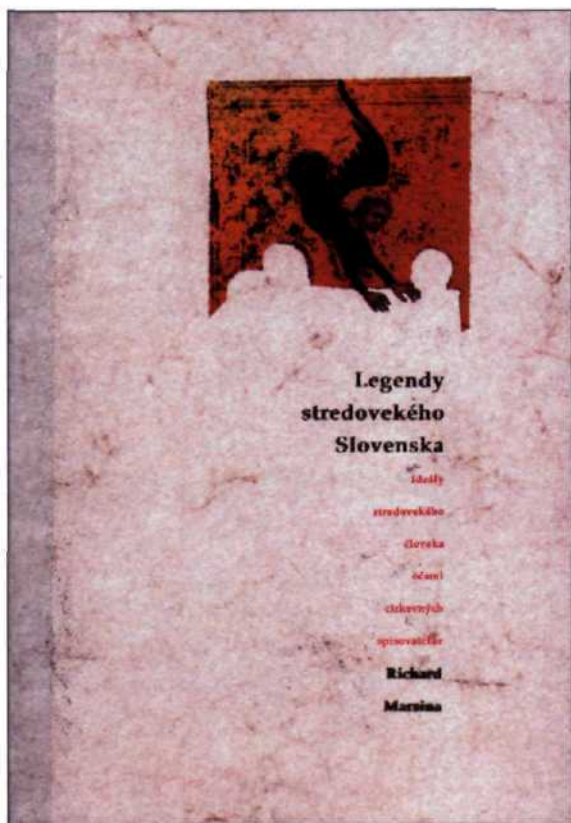
Krásna literatúra

Richard Marsina: Legendy stredovekého Slovenska

Grafická úprava PERGAMEN - Jakub Dvořák a Juraj Demovič
Vydavateľ RAK
Tlač Tlačiarne BB

ISBN 80-85501-08-02

06

Krásna literatúra

07

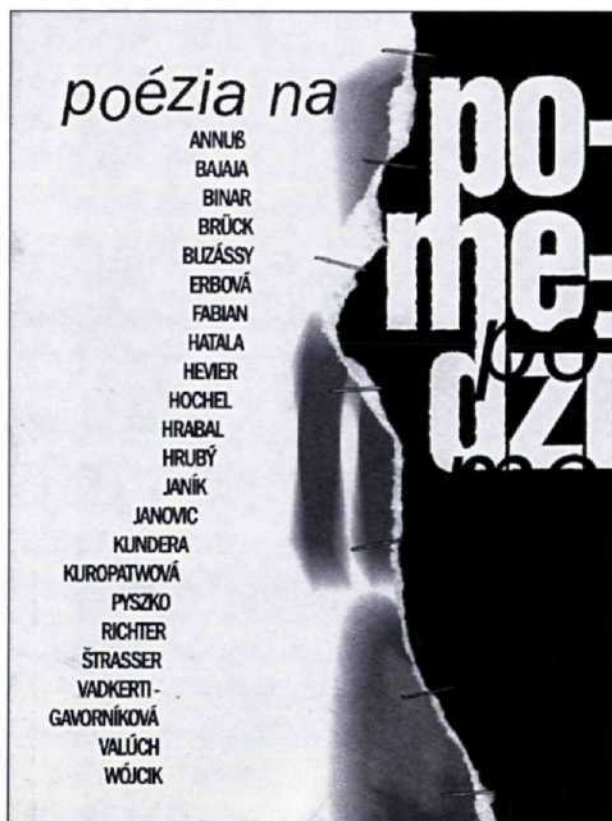
Poézia na pomedzí

Obálka a grafická úprava Milan Mikula

Vydavateľ YAK

Tlač DURLÁK

ISBN 80-85728-09-5

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

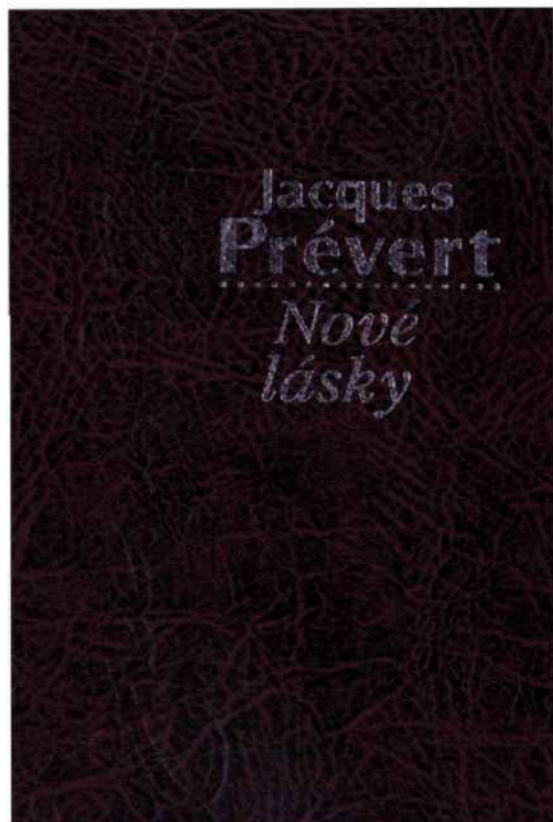
Krásna literatúra

Jacques Prévert: Nové lásky

Ilustrácie Dušan Grečner
Grafická úprava Lubomír Krátky
Vydavateľ Slovenský spisovateľ
Tlač Knižtlačiareň Svornosť

ISBN 80-220-0745-5

08

16

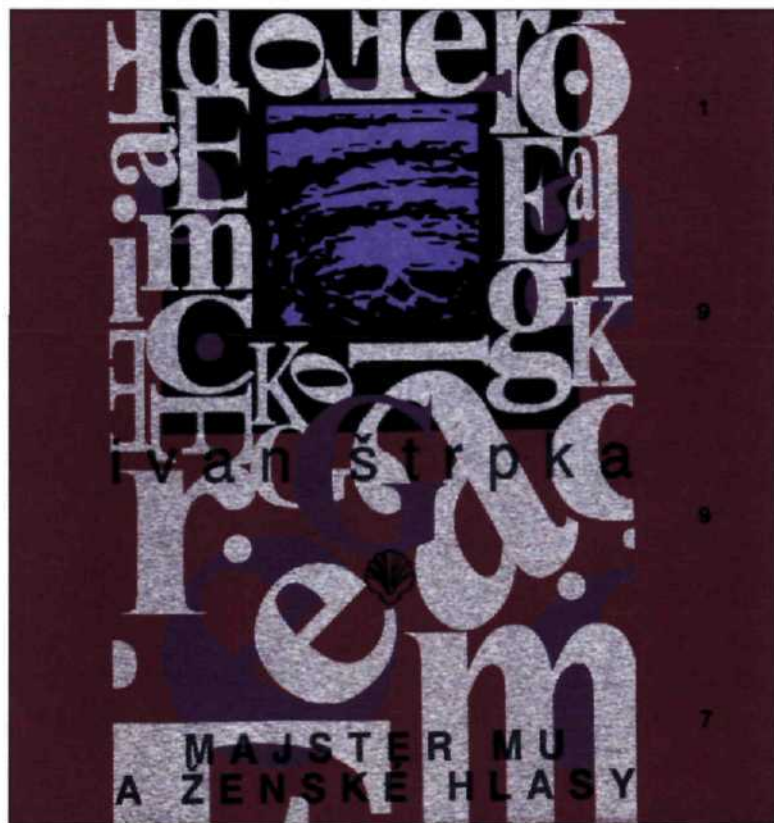
Krásna literatúra

09

Ivan Štrpka: Majster Mu a ženské hlasy

Ilustrácie Ivan Csudai
Grafická úprava Peter Grisa
Vydavateľ Modrý Peter
Tlač Polypress

ISBN 80-85515-26-1

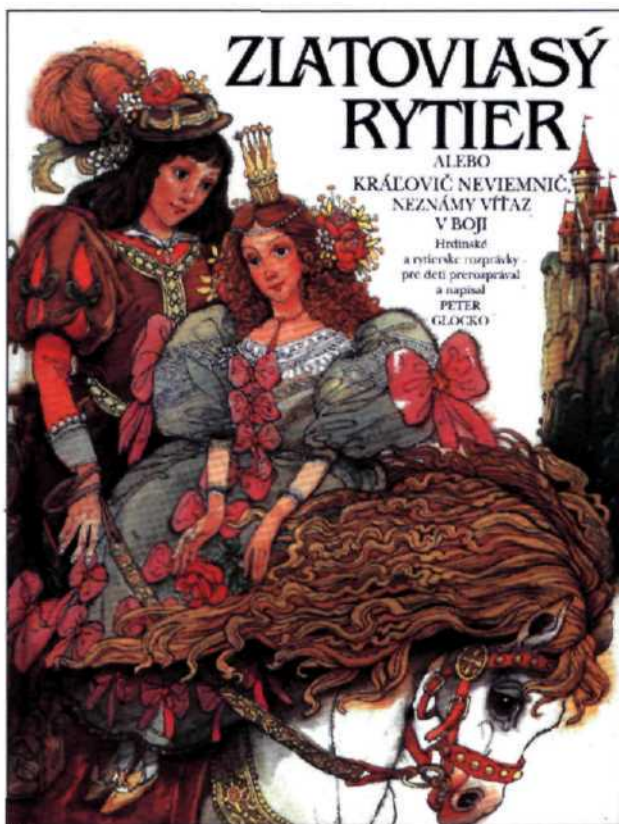
Literatúra pre deti a mládež

Peter Glocko:
Zlatovlasý rytier alebo Kráľovič Neviemnič, neznámy víťaz v boji

Ilustrácie a grafická úprava Vladimír Machaj
Vydavateľ Neografia
Tlač Neografia

ISBN 80-85186-72-1

10

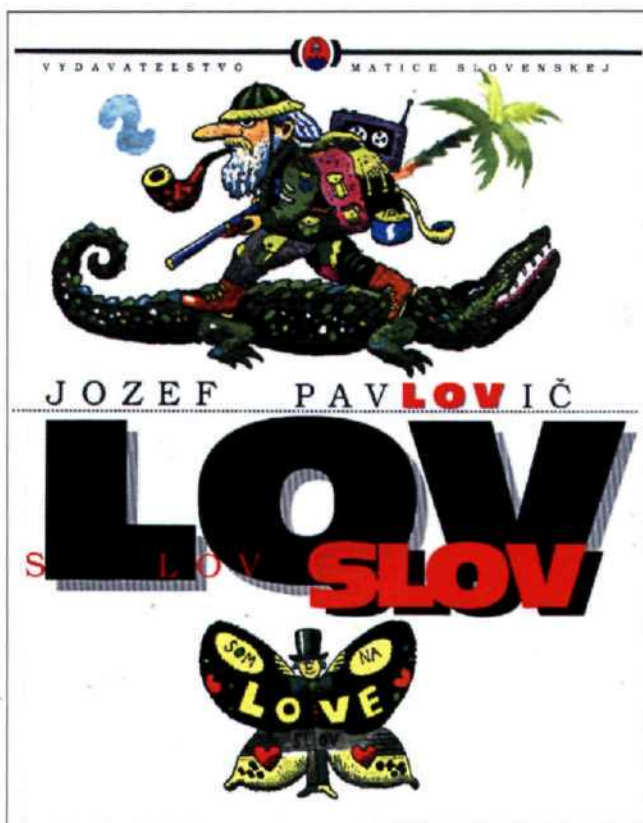
Literatúra pre deti a mládež

11

Jozef Pavlovič: Lov slov

Ilustrácie Martin Kellenberger
Grafická úprava Peter Ďurik
Vydavateľ Matica slovenská
Tlač NADAS-AFGH

ISBN 80-7090-419-4

Cena
BIBIANY
za najkrajšiu
detskú knihu

19

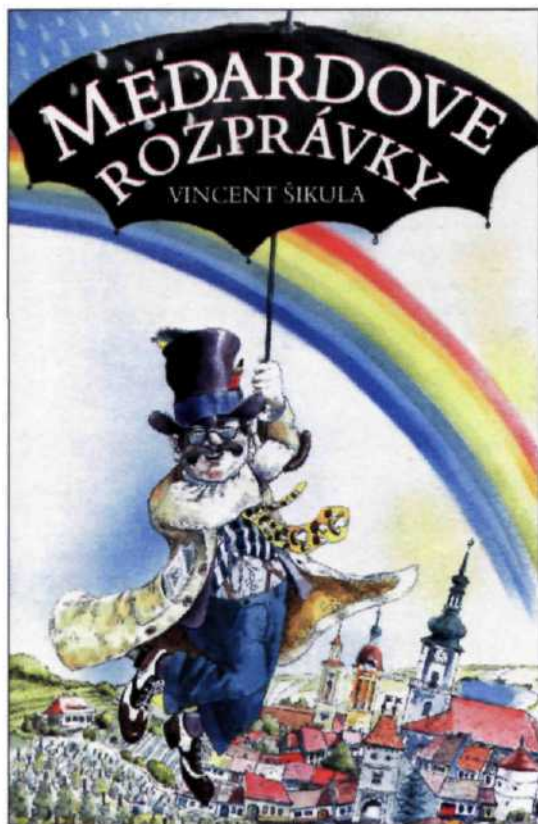
Literatúra pre deti a mládež

Vincent Šíkula: Medardove rozprávky

Ilustrácie Peter Cpin
Grafická úprava Viera Fabianová
Vydavateľ NONA
Tlač OTA

ISBN 80-967617-2-2

12

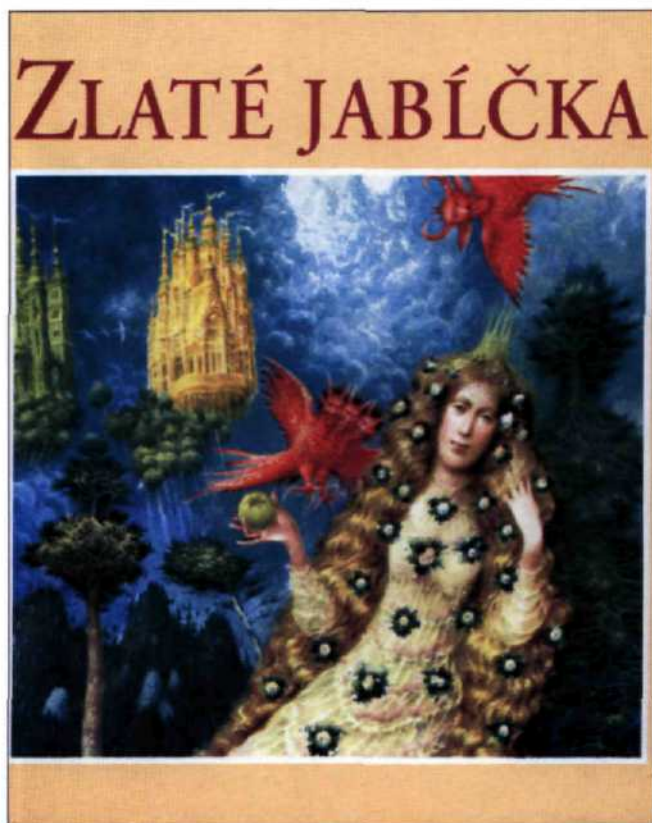
Literatúra pre deti a mládež

13

Hana Ferková: Zlaté jabĺčka

Ilustrácie Albín Brunovský
Grafická úprava Lubomír Krátky
Vydavateľ BUVIK
Tlač Slovenská Grafia

ISBN 80-85507-64-1

Učebnice pre školy všetkých stupňov

Kolektív: Prírodopis pre 5. ročník základných škôl

Ilustrácie Zdeno Brázdil

Obálka a grafická úprava Bruno Musil

Vydavateľ MEDIA TRADE, s.r.o. - Slovenské pedagogické nakladateľstvo

Tlač Slovenská Grafia

ISBN 80-08-02467-4

14

Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

15

Jozef Jankovič: Tvorba z rokov 1958-97

Zostavila Zora Rusinová, Aurel Hrabušický a Katarína Bajcurová
Grafická úprava Jozef Jankovič
Vydavateľ Slovenská národná galéria
Tlač BTB

ISBN 80-85188-97-X

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

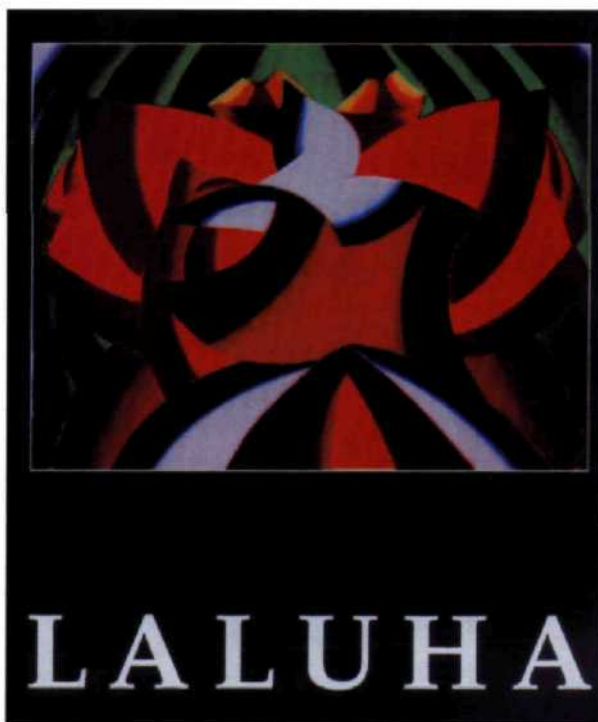
Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

Milan Laluha

Obálka a grafická úprava Igor Imro
Vydavateľ Slovenský Tatran
Tlač Slovenská Grafia

ISBN 80-222-0469-2

16

Cena Zväzu
polygrafie
na Slovensku
za mimoriadne
polygrafické
spracovanie

24

Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

17

Juraj Mojžiš: Rudolf Fila

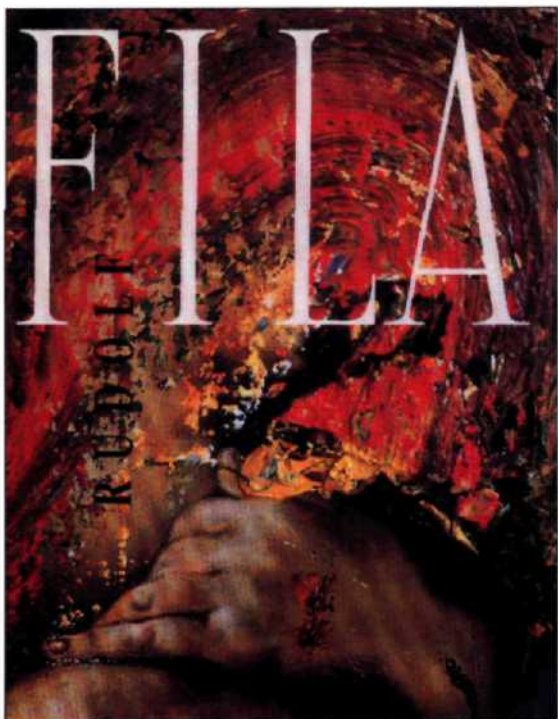
Grafická úprava Dezider Tóth
Vydavateľ Slovart
Tlač Neografia

ISBN 80-7145-251-3

Cena Ministerstva
kultúry SR
za vynikajúcu
grafickú úpravu

Cena Zväzu polygrafie
na Slovensku
za mimoriadne
polygrafické
spracovanie

25

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

Magdaléna Robinsonová - Arnošt Lustig: IZRAEL - zamurovaná kniha...

Fotografie Magdaléna Robinsonová

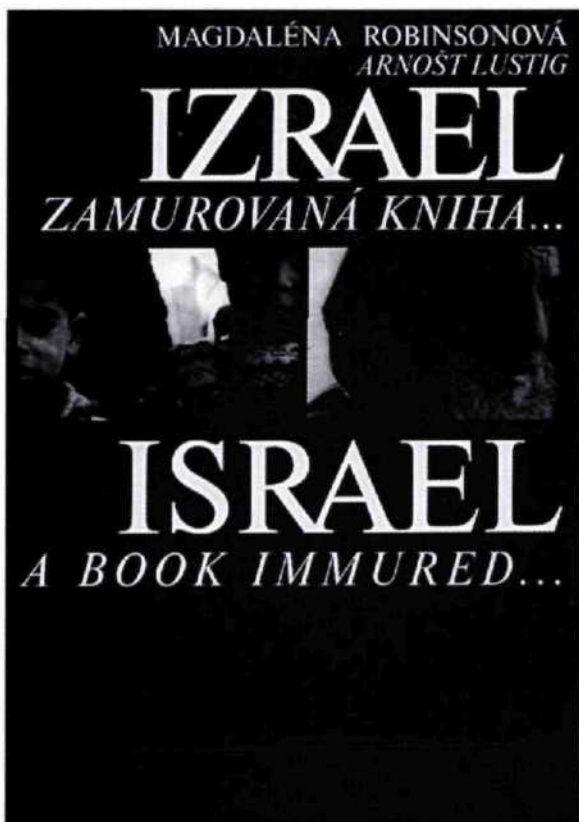
Grafická úprava Milan Veselý

Vydavateľ Slovenské národné múzeum · Múzeum židovskej kultúry

Tlač EXPRESS PRINT

ISBN 80-85753-66-9

18

26

Cena Ministerstva
kultúry SR
za vynikajúce
ilustrácie

Príležitostné tlače, malonákladové a autorské knihy

19

Judita Kaššovicová: Z knihy Rút

Ilustrácie Ingrid Zámečniková
Grafická úprava Dušan Laučík a Judita Kaššovicová
Vydavateľ Judita Kaššovicová
Tlač NORAMI

ISBN 80-967806-0-3

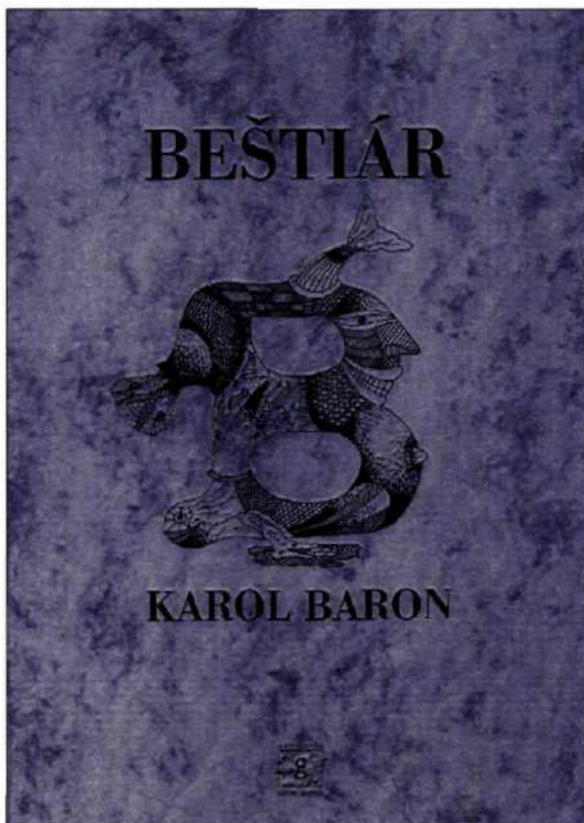
27

Bibliofilské tlačē

Karol Baron: Beštiár

Autor koncepcie Pavol Sika
Ilustrácie a grafická úprava Karol Baron
Vydavateľ Nitrianska štátna galéria
Tlač grafik JEK PRINT
Tlač knihy OPTIMA /Nitra/

20

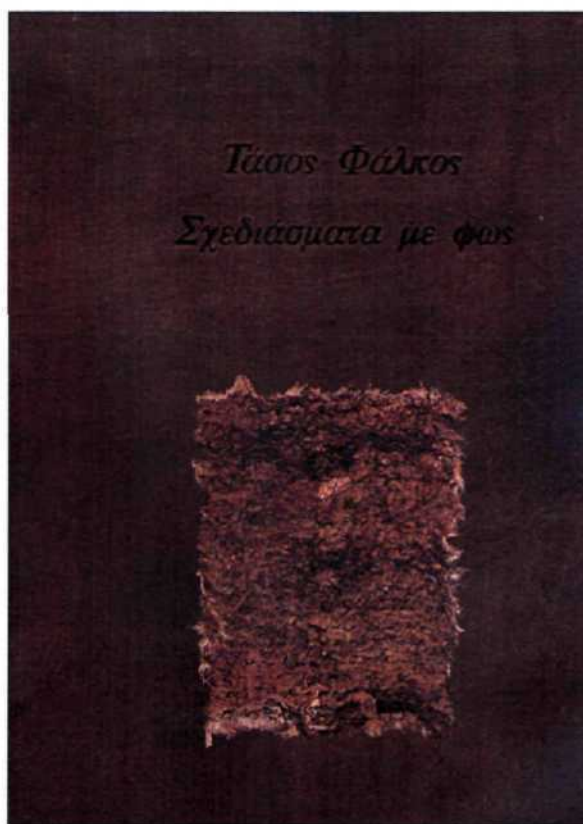
Cena Národného
literárneho centra
za bibliofilské
vydanie

Bibliofilské tlačě

21

Tasos Falkos: Schediásmata me fos

Ilustrácie Ingrid Zámečníková
Grafická úprava Andrzej Smakowski
Vydavateľ Ingrid Zámečníková
Tlač ZAIS

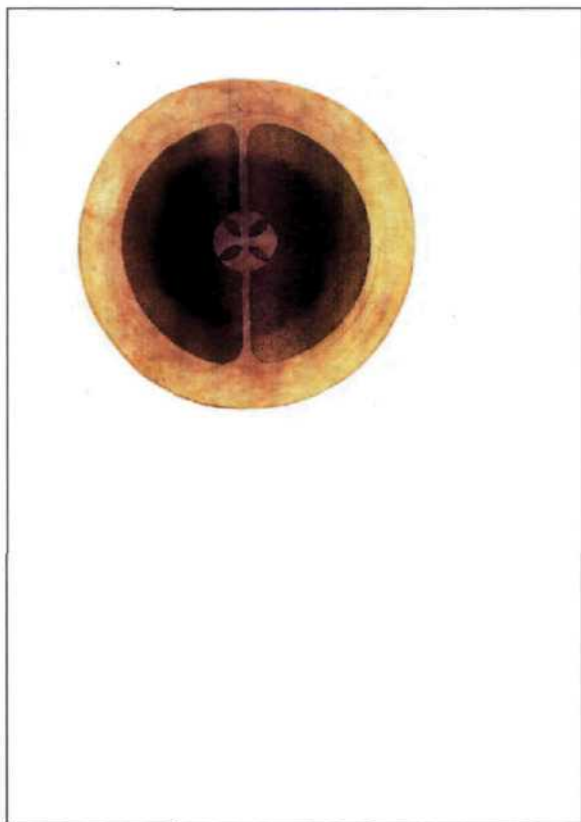
29

Študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl

Genesis - prvá kniha Mojžišova

Zostavila, ilustrácie a grafická úprava Daša Dicová
Vydavateľ a tlač Vysoká škola výtvarných umení

22

30

Cena Matice
slovenskej
za študentskú
prácu

Študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl

23

Neskutočný zverinec

Zostavili a ilustrácie Peter Kollár, Pavla Hochmanová,
Zsolt Lukács, Noémi Rácsová a Dean Galovič
Grafická úprava Zsolt Lukács
Vydavateľ a tlač Vysoká škola výtvarných umení

31

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

- **MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
- **NÁRODNÉ LITERÁRNE CENTRUM V BRATISLAVE**
- **UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE –
NÁRODNÉ KNIŽNIČNÉ CENTRUM**
- **BIBIANA – MEDZINÁRODNÝ DOM UMENIA PRE DETI**
- **MATICA SLOVENSKÁ**
- **ZVÄZ POLYGRAFIE NA SLOVENSKU**

ADDRESS

NÁRODNÉ LITERÁRNE CENTRUM
Secretariat The Most Beautiful Books
Nám. SNP 12
812 24 Bratislava

tel. 00421/07/364 475
fax 00421/07/364 563

DOM SLOVENSKEJ LITERATÚRY - NLC
Mostová 8
811 02 Bratislava

tel. 00421/07/5310 500
fax 00421/07/5310 300

**AUTORI
AUTHORS
AUTOREN**

Baron, K.
Čič, M.
Glocko, P.
Hantabalová, I.
Hroznárová, V.
Jankovič, J.
Kaššovicová, J.
Korec, J. Ch.
Lustig, A.
Marsina, R.
Mojžiš, J.
Paldiová, V.
Pavlovič, J.
Prévert, J.
Robinsonová, M.
Slančíková-Timrava, B.
Šikula, V.
Štrpka, I.
Tasos Falkos

**VÝTVARNÍCI A GRAFICKÍ
UPRAVOVATELIA
ARTISTS AND GRAPHIC
DESIGNERS
KÜNSTLER UND GRAPHISCHE
GESTALTER**

BARON, Karol
BRÁZDIL, Zdeno
BROŽ, Róbert
BRUNOVSKÝ, Albín
CPIN, Peter
CSUDAI, Ivan
DEMOVIČ, Juraj
DICOVÁ, Daša
DUŠÍK, Stano
DVOŘÁK, Jakub
ĎURÍK, Peter
FABIANOVÁ, Viera
GALOVIČ, Dean
GREČNER, Dušan
GRÍSA, Peter
HOCHMANOVÁ, Pavla
IMRO, Igor
JANKOVIČ, Jozef
KAŠŠOVICOVÁ, Judita
KELLENBERGER, Martin
KOLLÁR, Peter
KRÁTKY, Eubomír
LAUČÍK, Dušan
LUKÁCS, Zsolt
MACHAJ, Vladimír
MIKULA, Milan
MUSIL, Bruno
RÁCSOVÁ, Noémi
ROBINSONOVÁ, Magdaléna
SMAKOWSKI, Andrej
SOKOLÍK, Igor
ŠTRBÍK, Igor
TÓTH, Dezider
VESELÝ, Milan
ZÁMEČNÍKOVÁ, Ingrid

**YDÁVATELIA
PUBLISHERS
VERLEGER**

BUVIK
 Judita KAŠŠOVICOVÁ
 MATICA SLOVENSKÁ
 MEDIA TRADE -
 - Slovenské pedagogické nakladateľstvo
 MODRÝ PETER
 NEOGRAFIA
 NITRIANSKA ŠTÁTNA GALÉRIA
 OSVETA
 RAK
 SLOVART
 SLOVENSKÁ NÁRODNÁ GALÉRIA
 SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM -
 - Múzeum židovskej kultúry
 SLOVENSKÝ SPISOVATEĽ
 SLOVENSKÝ TATRAN
 TRANOSCIUS
 VYSOKÁ ŠKOLA VÝTVARNÝCH UMENÍ
 YAK
 Ingrid ZÁMEČNÍKOVÁ

**TLAČIARNE
PRINTERS
DRUCKEREIEN**

BB
 BTB
 DURLÁK
 EXPRESS PRINT
 JEK PRINT
 Knih tlačiareň SVORNOSŤ
 NADAS-AFGH
 NEOGRAFIA
 NORAMI
 OPTIMA
 OTA
 POLYPRESS
 SLOVENSKÁ GRAFIA
 SLOVSPOL
 VYSOKÁ ŠKOLA VÝTVARNÝCH UMENÍ
 ZAIS

1997

MOST BEAUTIFUL BOOKS OF SLOVAKIA • SCHÖNSTEN BÜCHER DER SLOWAKEI

Katalóg vydali	Ministerstvo kultúry SR Národné literárne centrum v Bratislave
Katalóg zostavila	Anna ŽÁKOVÁ, Národné literárne centrum
Grafický dizajn	Jozef DROZD
Technická realizácia dizajnu	Štúdio -dd- Bratislava
Tlač katalógu	SOU polygrafické, Bratislava

ISBN 80-88878-45-4